

Suomi maailmalla: "Berliini voi olla näyttelijälle tosi raju paikka", Meri Koivisto sanoo

ZACHARIE SCHEURER

Näyttelijä Meri Koivisto on asunut ja työskennellyt Saksassa 19 vuotta. Berliinissä perheineen asuvan Koiviston työt koostuvat rooleista sekä näyttämöllä että tv-sarjoissa.

Meri Koivisto antaa äänen uhrille

Näyttelijä Meri Koivisto on mukana dokumenttiteatteriryhmässä, joka käsittelee Saksalle arkoja aiheita.

Anna-Liina Kauhanen HS

Berliini

JOS vähän kärjistää, niin jokaisen saksalaisen näyttelijän unelma on päästä rikossarja *Tatortin* komisarioksi, sanoo Berliinissä asuva ja Saksassa työskentelevä suomalainen näyttelijä Meri Koivisto, 41.

Tatort eli *Rikospaikalla* on saksalainen poliisisarjaklassikko, joka kerää sunnuntai-iltaisain saksalaiset ruudun ääreen, osan jopa publiin yhteiskatsomoon.

Koivistoa naurattaa berliiniläisessä kahvilassa. Myös hänellä oli rooli *Tatortissa*. Ei tosin komisarion – vaan itäeurooppalaisen prostituoidun. Sekin on omanlaisensa saksalaisten poliisisarjojen klassikkorooli. "Noh, olin bordellin sihteeri."

ELOKUVA- ja teatteriala on varmasti kilpailtu missä vain, Koivisto sanoo. Vaikka Koivisto näyttää ja kuulostaa saksalaiselta ja vaikka hän on saanut oppinsa teatterikoulu Europäisches Theaterinstitutissa Berliinissä, vasta tänä vuonna hänellä on

ensimmäinen tv-rooli, jossa hän esittää saksalaista.

Koivisto on Bianca Keller -niminen rikollinen Hampuriin sijoittuvassa *Großstadtrevier*-poliisisarjassa. Se on pyörinyt Saksassa vuodesta 1986.

"Pakko myöntää, että saksani on pieni aksentti, vaikkakaan ei helposti tunnistettava. Aksentin häivähdyksen olen joutunut antamaan vuosien varrella itselleni anteeksi, vaikka olen tehnyt kielen eteen paljon töitä."

Juuri nyt Koivisto on työtilanteeseensa tyytyväinen. KiKA-lastenkanavalla jatkuu lasten ja nuorten suosittu *Schloss Einstein*-sarja, jossa Koivisto on esittänyt kaksi vuotta suomalaista opettajaa Ainikki Holopaista. Muutakin on vireillä.

URA Saksassa on vaatinut Koivistolta itsetunnon kasvattamista. "Berliini voi olla näyttelijälle tosi raju paikka. Täällä on paljon näyttelijöitä, vähän rahaa ja valtava kilpailu. Henki on se, että jos ei ole nyt töitä, et ole näyttelijä."

Alun perin Koivistosta piti tulla tanssija. Selkävamma jo opis-

keluaikoina Turun konservatoriossa pakotti kuitenkin etsimään jotain muuta. Hän kävi Lahden kansanopiston teatterilinjan ja lähti sitten Saksaan mieltämään, mitä seuraavaksi.

Koivisto harrasti capoeiraa ja päätyi niiden piirien kautta harjoittelijaksi Bremenin kaupunginteatteriin. Sitten hän aloitti teatteritieteen opinnot Berliinin Frei-yliopistossa. Eikä vielääkään tiennyt, mitä todella halusi. "Opiskelukaverit olivat pyrkimässä teatterikouluun. Niin hain sitten minäkin."

Teatterikoulu avasi ihan uudella tavalla taiteen maailman. "Koulussa tehtiin paljon omia esityksiä. Se kehitti itse itsensä ohjaamiseen. Olin myös onnekas ja sain heti koulun jälkeen töitä."

Vuosia Saksassa on kertynyt jo 19. Koivistolla on saksalainen puoliso ja kaksi lasta. Tulevaisuus tuo toivottavasti lisää töitä kameran edessä, hän sanoo.

NÄYTTÄMÖÄ Koivisto ei silti jätä. Yksi tärkeimmistä projekteista on kestänyt jo 11 vuotta. Koivisto kiertää yhdessä *Bühne für Menschenrechte* -ryhmän näyttelijöiden kanssa Saksaa.

Bühne für Menschenrechte tarkoittaa suomeksi ihmisoikeuksien näyttämöä. Se on ohjaaja Michael Rufin perustama dokumenttiteatteria tekevä näyttelijöiden verkosto, jonka esikuva on Englannissa.

Kuka?

Meri Koivisto

- 41-vuotias.
- Syntyi Ylitorniossa, varttui Kuhmossa.
- Asuu saksalaisen puolisonsa ja kahden lapsensa kanssa Berliinissä ja työskentelee Saksassa.
- Valmistunut näyttelijäksi Berliinin Europäisches Theaterinstitutista vuonna 2005.

asetelma on yksinkertainen: näyttelijät esittävät monologeja, jotka pohjautuvat todellisten ihmisten kertomaan. *Bühne für Menschenrechte* antaa äänen pakolaisille ja rikosten uhreille. Tarinat ovat totta.

"Ruf haastattelee ihmisiä tunnikausia", Koivisto kertoo. Hän esitti *Bühne für Menschenrechte* -nimisen monologin koskaan. Monologi pohjaa Saksaan paenneen kurdinaisen tarinaan. Nainen oli itse paikalla ensi-illassa.

"Tämän projektin edessä on monin tavoin nöyrä. Miten minä, blondi eurooppalainen, jolla on kaikki kunnossa, kerron tämän naisen silmien edessä hänen oman tarinansa siitä, miten häntä on kidutettu. Mutta hän oli hyvin otettu."

BÜHNE für Menschenrechtessä on mukana kolmisensataa näyttelijää eri puolilta Saksaa.

Moni näyttelijä osaa saman monologin, ja näyttelijät vaihtuvat vaikka joka esitykseen. Kiertäviä esityksiä on kolme, *Asyl-Monologe* kertoo kolmen pakolaisen tarinat, *Asyl-Dialogessa* on kyse pakolaisten ja saksalaisten kohtaamisista. Sitten on vielä *NSU-Monologi*.

Nationalsozialistischer Untergrund (NSU) -niminen uusnatsiryhmä murhasi Saksassa vuosina 2000–2006 kahdeksan turkkilaista ja yhden kreikkalaistaustaisen siirtolaisen sekä yhden poliisin.

NSU-murhat ovat osa Saksan lähihistoriaa, jota ei ole vielä mitenkään käsitelty, Koivisto sanoo. "Me omalta osaltamme vähän raaputamme saksalaisen yhteiskunnan pintaa."

Koivisto on ääni Elif Kubaşıkille, jonka aviomiehen NSU murhasi.

Elif Kubaşık oli paikalla ensi-illassa. Esityksen jälkeen Kubaşık pyörtyi. "Tunnelataus oli niin raju. Mutta kun hän pääsi sairaalasta, hän alkoi heti järjestää mielenosoitusta. Hän kertoi saaneensa esityksestä voimaa."